

Bryssel, 14. lokakuuta 2024
(OR. en)

14480/24

ENV 997
CLIMA 356

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Päivämäärä: 14. lokakuuta 2024

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 14357/24 + COR 1

Asia: Biologista monimuotoisuutta koskeva yleissopimus
(biodiversiteettisopimus):

- Biodiversiteettisopimuksen osapuolten konferenssin kuudennentoista kokouksen (COP 16) valmistelu
- Cartagena bioturvallisuuspöytäkirjan osapuolten kokouksena toimivan biodiversiteettisopimuksen sopimuspuolten konferenssin yhdeksäntoista kokouksen (COP-MOP 11) valmistelu
- Geenivarojen saantia ja saatavuutta sekä niiden käytöstä saatavien hyötyjen jakoa koskevan Nagoyan pöytäkirjan osapuolten kokouksena toimivan biodiversiteettisopimuksen sopimuspuolten konferenssin viidennen kokouksen (COP-MOP 5) valmistelu,
(Cali, Kolumbia, 21. lokakuuta – 1. marraskuuta 2024)
= Neuvoston päätelmät

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 4050. istunnossaan 14. lokakuuta 2024 hyväksymät neuvoston päätelmät edellä mainitusta aiheesta.

**BIOLOGISTA MONIMUOTOISUUTTA KOSKEVA YLEISSOPIMUS
(BIODIVERSITEETTISOPIMUS)**

**Biodiversiteettisopimuksen osapuolten konferenssin kuudennentoista kokouksen (COP16)
valmistelu**

**Cartagenan bioturvallisuuspöytäkirjan osapuolten kokouksena toimivan
biodiversiteettisopimuksen sopimuspuolten konferenssin yhdeksäntoista kokouksen
(COP-MOP 11) valmistelu**

**Geenivarojen saantia ja saatavuutta sekä niiden käytöstä saatavien hyötyjen jakoa
koskevan Nagoyan pöytäkirjan osapuolten kokouksena toimivan
biodiversiteettisopimuksen sopimuspuolten konferenssin viidennen kokouksen (COP-
MOP 5) valmistelu,**

(Cali, Kolumbia, 21. lokakuuta – 1. marraskuuta 2024)

– Neuvoston päätelmät –

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

PALAUTTAA MIELEEN neuvoston päätelmät seuraavista aiheista:

- Alkuperäiskansat¹,
- Valtameret ja meret²,
- Kestävä biotalous Euroopalle: talouden, yhteiskunnan ja ympäristön välisen yhteyden lujittaminen³,
- Toimien tehostaminen maailman metsien suojelemiseksi ja ennallistamiseksi⁴,

¹ Asiak. 8814/17.

² Asiak. 14249/19.

³ Asiak. 14594/19.

⁴ Asiak. 15151/19.

- Vuoden 2020 jälkeisen maailmanlaajuisen biodiversiteettikehyksen valmistelu – biologista monimuotoisuutta koskeva yleissopimus (biodiversiteettisopimus)⁵,
- Pellolta pöytään -strategia⁶,
- Luonnon monimuotoisuus – kiireellisten toimien tarve⁷,
- Tehdään elpymisestä kiertotalous- ja ympäristömyönteistä⁸,
- Unionin kestävä kemikaalistrategia: tulosten aika⁹,
- EU:n prioriteetit YK:n ruokajärjestelmähuippukokousta 2021 varten¹⁰,
- Uusi EU:n metsästrategia 2030¹¹;
- EU:n ilmastodiplomatia: Glasgow'n tulosten täytäntöönpanon nopeuttaminen¹²,
- Biologista monimuotoisuutta koskeva yleissopimus (biodiversiteettisopimus):
Biodiversiteettisopimuksen osapuolten konferenssin viidennentoista kokouksen (COP15) valmistelu; Cartagenan bioturvallisuuspöytäkirjan osapuolten kokouksena toimivan biodiversiteettisopimuksen sopimuspuolten konferenssin kymmenennen kokouksen (COP-MOP 10) valmistelu; Geenivarojen saantia ja saatavuutta sekä niiden käytöstä saatavien hyötyjen jakoa koskevan Nagoyan pöytäkirjan osapuolten kokouksena toimivan biodiversiteettisopimuksen sopimuspuolten konferenssin neljännen kokouksen (COP-MOP 4) valmistelu (Montreal, Kanada, 7.–19. joulukuuta 2022)¹³,
- Ilmastonmuutosta koskeva YK:n puitesopimus (UNFCCC): Ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen (UNFCCC) osapuolten 28. konferenssin (COP 28) (Dubai, 30. marraskuuta – 12. joulukuuta 2023) valmistelutoimet¹⁴,
- Biotalous tarjoamat mahdollisuudet nykyisten haasteiden valossa erityisesti maaseutualueiden osalta¹⁵,
- EU:n vihreä diplomatia¹⁶,

⁵ Asiak. 15272/19 + COR 1.

⁶ Asiak. 12099/20.

⁷ Asiak. 12210/20.

⁸ Asiak. 13852/20.

⁹ Asiak. 6941/21.

¹⁰ Asiak. 9335/21.

¹¹ Asiak. 13537/21.

¹² Asiak. 6120/22.

¹³ Asiak. 13975/22.

¹⁴ Asiak. 14285/23.

¹⁵ Asiak. 8406/23.

¹⁶ Asiak. 7865/24.

- Kahdeksannen ympäristöalan toimintaohjelman väliarviointi – Askelmerkit vihreälle, oikeudenmukaiselle ja osallistavalle siirtymälle kestäväan Eurooppaan¹⁷.

KOROSTAA, että biologisen monimuotoisuuden jatkuva köyhtyminen on maailmanlaajuinen uhka ihmiskunnan olemassaololle, ja PAINOTTAA, että tämän haasteen käsittelemiseksi tarvitaan perustavanlaatuinen muutos;

ON VAKAVASTI HUOLISSAAN toisiinsa liittyvien biodiversiteetin köyhtymisestä, ekosysteemien, maaperän, veden ja valtamerten tilan heikkenemisestä, ilmastonmuutoksesta ja saastumisesta aiheutuvien globaalien kriisien vakavuudesta ja kiireellisyydestä sekä luontokadon johdosta ekosysteemipalvelujen tarjontaan ja ihmisten hyvinvointiin kohdistuvista seurauksista;

KOROSTAA, että on kiireellistä panna biodiversiteettisopimus ja sen pöytäkirjat täytäntöön täysimääräisesti ja tehokkaasti;

VAHVISTAA sitoumukset, jotka koskevat Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehystä, jossa asetetaan kunnianhimoiset tavoitteet biologisen monimuotoisuuden suojelulle ja kestäväälle käytölle sekä esitetään kokonaisvaltainen etenemissuunnitelma luontokadon pysäyttämiseksi ja tämän suuntauksen kääntämiseksi elpymisuralle vuoteen 2030 mennessä, ja KOROSTAA, että kaikkien osapuolten, muiden hallitusten ja sidosryhmien on tehostettava toimiaan kansainvälisellä, kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla, jotta Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen tavoitteet voidaan saavuttaa;

MUISTUTTAA Euroopan unionin olevan sitoutunut Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen täytäntöönpanoon, johon myös sen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet, sekä toimiin, joilla puututaan nopeasti ja tuloksellisesti luontokadon suoriin ja epäsuoriin aiheuttajiin ja joissa uuden ja tarkistetun biologista monimuotoisuutta koskevan kansallisen strategian ja toimintasuunnitelman sekä muiden asiaankuuluvien välineiden hyväksyminen ja täytäntöönpano ovat erittäin tärkeässä asemassa;

KOROSTAA, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden ratkaisevan tärkeä panos Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen täytäntöönpanoon on 18. elokuuta 2024 voimaan tullut luonnon ennallistamista koskeva asetusta (EU) 2024/1991, joka on tärkeä askel kohti luontokadon pysäyttämistä ja EU:n selviytymiskyvyn parantamista ilmastonmuutoksen vaikutusten osalta;

¹⁷ Asiak. 11326/24.

TOTEAA, että niin yhteiskunta kuin talouskin ovat kokonaisuudessaan riippuvaisia biologisesta monimuotoisuudesta ja ekosysteemipalveluista ja niillä on velvollisuus toteuttaa Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen visio ja päämäärä;

TUNNUSTAA, että luontokato, ilmastonmuutos, saastuminen ja maaperän huonontuminen ovat tiiviisti sidoksissa toisiinsa; VAHVISTAA sitoutumisen näiden uhkien torjumiseen kattavalla, yhdenmukaisella tavalla, joka käsittää yhteisesti hyödyllisiä strategioita sekä vahvoja yhteiskuntaan ja ympäristöön liittyviä suojatoimia, myös ekosysteemipohjaisten lähestymistapojen avulla; KOROSTAA, että luontokadon, ilmaston, maaperän, veden ja valtamerien, elintarvikkeiden sekä terveyden yhteyksien käsittely vaatii vahvaa, tehokasta ja kokonaisvaltaista lähestymistapaa; PAINOTTAA, että biologisen monimuotoisuuden köyhtymisen moninaisiin aiheuttajiin kohdistettavien toimien on oltava yhdenmukaisia, jotta mahdolliset Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen täytäntöönpanoa haittaavat kompromissit voidaan välttää tai minimoida;

ON TIETOINEN siitä, että biodiversiteettisopimuksen sopimuspuolten 16. konferenssi, YK:n ilmastopöytäsoiton (UNFCCC) osapuolten 29. konferenssi ja aavikoitumisen estämistä koskevan sopimuksen (UNCCD) sopimuspuolten 16. konferenssi järjestetään peräkkäin, mikä tarjoaa ainutlaatuisen tilaisuuden siihen, että Rion yleissopimukset tukevat keskinäisesti toisiaan sekä vahvistavat Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen ja YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman täytäntöönpanoa ja sen kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista;

ON TYYTYVÄINEN Kolumbian pyrkimykseen varmistaa, että COP16-kokous on "ihmisiä varten"; TUNNUSTAA, että ihmisoikeusperustainen lähestymistapa, tasapuolisuus ja sukupuolten tasa-arvo ovat keskeisiä tekijöitä Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen täytäntöönpanossa;

KOROSTAA, että näissä neuvoston päätelmissä käytetään englanninkielistä ilmaisuä "Indigenous Peoples and local communities" kunnes tätä asiaa koskevat keskustelut on käyty, rajoittamatta kuitenkaan biodiversiteettisopimuksen sopimuspuolten konferenssin päätöksessä XII/12 sovitun terminologian käyttöä biodiversiteettisopimukseen liittyvissä asiakirjoissa;

I LUKU – BIOLOGISTA MONIMUOTOISUUTTA KOSKEVA SOPIMUS (BIODIVERSITEETTISOPIMUS)

Tuki Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen täytäntöönpanolle

1. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisessa luonnon monimuotoisuuskehyksessä sekä COP:n päätöksessä 15/6 hyväksytyn vahvistetun moniulotteisen lähestymistavan suunnitteluun, seurantaan, raportointiin ja arviointiin; ON SITOUTUNUT COP16-kokouksessa vakaaseen, tehokkaaseen, avoimeen ja selkeään prosessiin arvioitaessa maailmanlaajuisesti kollektiivista edistymistä Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen täytäntöönpanossa täytäntöönpanon vahvistamiseksi ja lisäsitoumuksiin kannustamiseksi;
2. ON MYÖS SITOUTUNUT hyväksymään seurantakehyksen päivitykset, jotta edistymistä Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen tavoitteiden saavuttamisessa voidaan mitata; KEHOTTAÄ kaikkia osapuolia käyttämään seurantakehystä, erityisesti seitsemännen ja kahdeksannen kansallisen raportin pää- ja binääri-indikaattoreita; ja KEHOTTAÄ edistämään Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen täytäntöönpanoa käyttämällä seurantakehystä sidosryhmien ja asiaankuuluvien monenvälisten ympäristösopimusten raportoinnissa;
3. KOROSTAA, että Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuista luonnon monimuotoisuuskehystä olisi käytettävä tehokkaalla tavalla yleissopimuksen elinten sekä sen protokollan, sihteeristön ja talousarvion parempaan yhteensovittamiseen ja priorisointiin sekä niiden työn ohjaamiseen;

Biodiversiteetin valtavirtaistaminen eri aloilla ja niiden välillä

4. MUISTUTTAA, että on ratkaisevan tärkeää valtavirtaistaa biologinen monimuotoisuus kaikilla hallinnon ja yhteiskunnan tasoilla ja kaikilla politiikan aloilla, jotta biodiversiteettisopimuksen ja Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen tavoitteet voidaan panna menestyksekkäästi täytäntöön; KEHOTTAÄ sopimaan COP16-kokouksessa biodiversiteettisopimuksen valtavirtaistamista koskevan työn järjestämisestä vuoteen 2030 saakka sekä realistisesta mutta kunnianhimoisesta aikataulusta konkreettisine elementteineen;
5. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE YK:n biologista monimuotoisuutta koskevan yhteisen lähestymistavan yhtenäisenä, järjestelmällisenä ja yhteistyöhön perustuvana pyrkimyksenä panna Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuinen luonnon monimuotoisuuskehys täytäntöön helpottamalla biologisen monimuotoisuuden valtavirtaistamista Yhdistyneiden kansakuntien (YK) järjestelmässä, ja KEHOTTAÄ YK:n järjestöjä jatkamaan biologista monimuotoisuutta koskevan yhteisen lähestymistavan aktiivista täytäntöönpanoa toimivaltuuksiensa puitteissa;

Valmiuksien luominen ja kehittäminen sekä tekninen ja tieteellinen yhteistyö

6. KANNATTAA päätöstä alueellisista ja osa-alueellisista teknisen ja tieteellisen yhteistyön tukikeskuksista keskeisinä välineinä, joiden avulla osapuolet ja asiaankuuluvat organisaatiot, yksityinen sektori, naiset, nuoret, alkuperäiskansat ja paikallisyhteisöt sekä muut sidosryhmät voivat hyödyntää tehokkaasti tieteellistä tietämystä, teknologiaa ja innovointia Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen täytäntöönpanon tukemiseksi;
7. KEHOTTAÄ tekemään päätöksen teknisen ja tieteellisen yhteistyömekanismin maailmanlaajuisen koordinoituelimen sijoituspaikasta; ja KOROSTAA, että elimen asianmukainen toiminta edellyttää riittäviä valmiuksia ja biologista monimuotoisuutta koskevan maailmanlaajuisen tietotukipalvelun tukea sekä merkityksellistä vuorovaikutusta teknisiä näkökohtia käsittelevien alueellisten ja osa-alueellisten teknisen ja tieteellisen yhteistyön tukikeskusten kanssa;
8. PAINOTTAA sekä tieteellisestä että alkuperäiskansojen tietämyksestä koostuvan vankan tietopohjan roolia ja merkitystä päätöksenteossa ja KOROSTAA biologista monimuotoisuutta ja ekosysteemipalveluja käsittelevän hallitustenvälisen tiede- ja politiikkafoorumin (IPBES) ja hallitustenvälisen ilmastomuutospaneelin (IPCC) tulosten merkitystä; ja KEHOTTAÄ vahvistamaan edelleen IPBES:n ja biodiversiteettisopimuksen välistä yhteistyötä; SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI meneillään oleviin neuvotteluihin tiedepoliittisen paneelin perustamisesta edistämään kemikaalien ja jätteiden järkevää hallintaa ja ehkäisemään saastumista UNEA:n päätöslauselman 5/8 mukaisesti;

Tietämyksen hallinta ja tiedonvälitysjärjestelmä

9. KANNATTAA tietämyksenhallintastrategian hyväksymistä Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen täytäntöönpanon ja toimien biologiseen monimuotoisuuteen kohdistuvien vaikutusten seurannan tueksi;
10. ON TYYTYVÄINEN tiedonvälitysjärjestelmän työohjelmaan ja erityisesti kansallisten selvityskeskusten rooliin niiden antaessa tukea osapuolille ja sidosryhmille kokemuksiin ja parhaita käytäntöjä jakamalla sekä teknistä ja tieteellistä yhteistyötä edistämällä;

Yhteistyö muiden yleissopimusten ja järjestöjen kanssa

11. ON SITOUTUNUT puuttumaan luontokatoon, ekosysteemien, maaperän, veden ja valtamerten tilan heikkenemiseen, ilmastonmuutokseen ja saastumiseen tehokkaalla ja yhdennetyllä tavalla ja siksi KEHOTTAÄ tiivistämään ja tehostamaan yhteistyötä ja lujittamaan synergioita kolmen Rion yleissopimuksen ja muiden monenvälisten sopimusten ja aloitteiden kesken kaikilla tasoilla, muiden asiaankuuluvien YK:n aloitteiden ja kansainvälisten prosessien välillä, muun muassa Bernin prosessin kautta, sekä asiaankuuluvien sidosryhmien, kuten rahoituslaitosten, kanssa;
12. KEHOTTAÄ parantamaan yhteistyötä biodiversiteettisopimuksen, ilmastopimuksen ja aavikoitumissopimuksen kesken kaikilla tasoilla, erityisesti Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen, Pariisin sopimuksen ja maaperän huonontumisen nollatasoa koskevan tavoiteohjelman täytäntöönpanossa hyödyntämällä paremmin Rion yleissopimusten yhteistyöryhmää, syventämällä yhteistyötä ja synergioita asianomaisten COP-kokousten välillä vuonna 2024 ja sen jälkeen, jotta voidaan myös tutkia mahdollisuuksia yleissopimusten väliseen yhteiseen työskentelyyn ja yhteistyön lisäämiseen kansallisella tasolla, erityisesti biologista monimuotoisuutta koskevien kansallisten strategioiden ja toimintasuunnitelmien, kansallisesti määriteltyjen panosten, kansallisten sopeutumissuunnitelmien, kansallisten toimintaohjelmien, vapaaehtoisten maaperän huonontumisen nollatason saavuttamista koskevien suunnitelmien ja kansallisten kuivuussuunnitelmien kehittämisessä, tarkistamisessa ja täytäntöönpanossa;
13. KANNUSTAA osapuolia nopeuttamaan ja laajentamaan YK:n ympäristökokouksen viidennen istunnon päätöslauselmassa 5 määriteltyjen luontopohjaisten ratkaisujen täytäntöönpanoa;
14. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI ilmastopimuksen COP28-kokouksen puheenjohtajavaltion antamaan ilmasto- ja ihmisiä koskevaan COP28-kokouksen yhteiseen julkilausumaan sekä maailmanlaajuisesta tilannekatsausta koskevaan päätökseen, jossa korostetaan kasvihuonekaasujen nieluina ja varastoina toimivien maa- ja meriekosysteemien suojelua suojelemalla biologista monimuotoisuutta muun muassa pysäyttämällä metsäkatot ja metsien tilan heikkeneminen ja kääntämällä tämä suuntaus vuoteen 2030 mennessä;
15. KANNUSTAA vahvistamaan edelleen IPBES:n ja IPCC:n välistä yhteistyötä seitsemännen arviointijakson aikana IPBES10:n kehotuksen mukaisesti sekä tehostamaan toimia, jotka liittyvät kemikaaleja, jätteitä ja saastumista käsittelevän tiedepoliittisen paneelin perustamiseen;

Geenivaroja koskeva digitaalinen sekvenssitietokanta

16. KOROSTAA COP:n päätökseen 15/9 sisältyvien kriteerien ja periaatteiden merkitystä ja VAHVISTAA halukkuutensa osallistua COP16-kokouksessa digitaalisen sekvenssitietokannan käytöstä saatavien hyötyjen jakamista koskevan monenvälisen mekanismin toimintamenettelyjen, myös maailmanlaajuisen rahaston, määrittämiseen ja hyväksymiseen; PAINOTTAA, että kaikissa ratkaisuissa on säilytettävä digitaalisen sekvenssitietokannan avoin saatavuus ja vältettävä digitaalisten sekvenssien seuranta ja jäljittäminen samalla ja niiden on oltava täysin COP:n päätöksessä 15/9 vahvistettujen kriteerien mukaisia;
17. KOROSTAA LISÄKSI, että digitaalisen sekvenssitietokannan käytöstä saatavien hyötyjen jakamista koskevan monenvälisen mekanismin toimintamenettelyjen olisi oltava mukautettavissa muihin saatavuutta ja hyötyjen jakoa koskeviin välineisiin ja niitä olisi tuettava vastavuoroisesti;
18. TÄHDENTÄÄ, että digitaalisen sekvenssitietokannan maailmanlaajuisen rahaston olisi hyödynnettävä ensisijaisesti kaikilta mailta saatavia yksityisen sektorin suoria rahoitusosuuksia; ja TOISTAA pitävänsä parempana välttää varojen kasvattamista ja minimoida hallinnointi- ja täytäntöönpanokustannukset;
19. KOROSTAA, että on tärkeää varmistaa, että digitaalisen sekvenssitietokannan käytöstä saatavien hyötyjen jakamista koskeva monenvälinen mekanismi tarjoaa varmuutta ja oikeudellista selkeyttä kaikille digitaalisen sekvenssitietokannan palvelujen tarjoajille ja käyttäjille ja luo niille tasapuoliset toimintaedellytykset;
20. KOROSTAA, että kaikkien osapuolten, alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen olisi voitava saada rahoitusta kaikissa maissa, ja PAINOTTAA, että rahana maksettavalla edulla olisi tuettava biologisen monimuotoisuuden suojelua ja kestävää käyttöä, sen olisi oltava ennakoitavissa ja sen olisi perustuttava useisiin painotettuihin kriteereihin;
21. ON EDELLEEN valmis harkitsemaan ja arvioimaan osapuolten mahdollisuutta tulevaisuudessa laajentaa vapaaehtoisesti monenvälinen mekanismi koskemaan geenivaroja, mutta COP16-kokouksessa olisi edelleen keskityttävä digitaaliseen sekvenssitietokantaan; KOROSTAA, että tässä yhteydessä on tärkeää varmistaa se, että monenvälisellä mekanismilla luodaan merkityksellinen, oikeudenmukainen ja ennakoitavissa oleva varojen maksaminen kaikille osapuolille sen periaatteen pohjalta, että kaikki osapuolet ovat geenivarojen toimittajia ja käyttäjiä;

Resurssien käyttöönotto ja rahoitusmekanismi

22. TOISTAA olevansa sitoutunut ottamaan käyttöön resursseja kaikista lähteistä ja mukauttamaan asteittain kaikki asiaankuuluvat rahoitusvirrat Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen tavoitteisiin;
23. TUKEE Maailmanlaajuisen ympäristörahaston (GEF) sekä maailmanlaajuisen biodiversiteettikehysrahaston roolia biodiversiteettisopimuksen rahoitusmekanismina ja ON TYYTYVÄINEN GEF:n jo saavutettua 69 prosenttia biodiversiteettirahoituksen tavoitteestaan sen keskipitkän aikavälin tuloksiin, joiden avulla voidaan menestyksekkäästi tarjota ja ottaa käyttöön merkittäviä taloudellisia resursseja biodiversiteettisopimukselle ja Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen täytäntöönpanolle;
24. ON TYYTYVÄINEN maailmanlaajuisen biodiversiteettikehysrahaston perustamiseen ja nopeaan käyttöönottoon sekä siihen osoitettuihin rahoitusosuuksiin ja KANNUSTAA lisärahoitukseen kaikista lähteistä Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen täytäntöönpanon tehostamiseksi; PANEE MERKILLE, että tähän mennessä tehdyssä työssä ei ole havaittu tekijöitä, jotka tukisivat tarvetta ottaa biodiversiteettirahoitukselle käyttöön erityistä nykyisiin rahoitusrakenteisiin kuulumatonta maailmanlaajuisia välinettä;
25. PAINOTTAA, että toimissa olisi keskityttävä Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen täytäntöönpanoon, mukaan lukien sen resurssien käyttöönottoon liittyvät tavoitteet, sekä nykyisten rahoitusrakenteiden hyödyntämiseen ja niiden optimointiin;
26. KANNUSTAA GEF:iä parantamaan edelleen tarjottavien resurssien vaikuttavuutta, tehokkuutta ja avoimuutta, houkuttelemaan yksityistä rahoitusta, edistämään sekarahoitusta ja panemaan täytäntöön strategioita uusien ja lisäresurssien hankkimiseksi;
27. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE myös OECD:n viimeisimmissä biodiversiteettirahoituksen tilastoja koskeissa raporteissa esitetyt myönteiset suuntaukset, jotka on yksilöity kehitysmaille osoitetuissa biologiseen monimuotoisuuteen liittyvissä kansainvälisissä rahoitusresursseissa, ja PANEE MERKILLE jäljellä olevat biodiversiteettirahoituksen vajeen umpeenkuromista koskevat haasteet; KEHOTTAÄ kaikkia maita, joilla on siihen mahdollisuus, osallistumaan kansainväliseen biodiversiteettirahoitukseen, jossa otetaan huomioon kunkin maan valmiuksien dynaaminen ja muuttuva luonne, ja KEHOTTAÄ sidosryhmiä, myös yksityistä sektoria ja rahoitusala, lisäämään osallistumistaan Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen täytäntöönpanoon ja mukauttamaan rahoitusvirtansa Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehykseen;

28. PALAUTTAA MIELEEN Euroopan komission tekemät rahoitussitoumukset biologisen monimuotoisuuden ulkoisen rahoituksen kaksinkertaistamiseksi erityisesti kaikkein haavoittuvimpien maiden osalta sekä useiden EU:n jäsenvaltioiden rahoitussitoumukset; KOROSTAA, että EU ja sen jäsenvaltiot ovat yhdessä edelleen maailman suurimpia biologiseen monimuotoisuuteen liittyvän virallisen kehitysavun antajia;
29. KOROSTAA tarvetta tutkia tapoja vauhdittaa kansainvälistä biodiversiteettirahoitusta; ON SITOUTUNUT edistämään ennen COP17-kokousta Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen täytäntöönpanoon liittyviä tärkeimpiä EU:n kansainvälistä rahoitusta koskevia kantoja, ja kehottaa komissiota tekemään konkreettisia ehdotuksia EU:n kannoista tässä asiassa;
30. KOROSTAA koko hallinnon ja koko yhteiskunnan kattavan, erityisesti suotuisten olosuhteiden ja investointiympäristöjen luomisen käsittävän, lähestymistavan merkitystä, jotta biologista monimuotoisuutta koskevat toimet voidaan valtavirtaistaa makrotalous- ja finanssipolitiikoissa, mukaan lukien budjetointi, julkiset investoinnit ja hankintaprosessit;
31. KEHOTTAJAA jatkamaan lähestymistapojen toteuttamista kaikilla tasoilla ja kaikkien asiaankuuluvien julkisten ja yksityisten toimijoiden toimesta, jotta ne toteuttaisivat toimia Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen resurssien käyttöönottoon liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi, sekä Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen resurssien käyttöönottoa koskevan strategian täytäntöönpanoa; KOROSTAA, että on tärkeää hyväksyä COP16-kokouksessa tarkistettu resurssien käyttöönottoa koskeva strategia;
32. PAINOTTAA, että EU:n monivuotisen rahoituskehyksen 2021–2027 biodiversiteettitavoite on tehokas kannustin biologiseen monimuotoisuuteen investoimiseen;
33. KOROSTAA tarvetta tunnistaa biologiselle monimuotoisuudelle haitalliset tuet, ja haitallisimmista tuista aloittaen poistaa ne asteittain tai kohdentaa ne uudelleen, sekä laajentaa myönteisiä kannustimia ja taloudellisia välineitä;
34. ON TYYTYVÄINEN biologista monimuotoisuutta koskevien kansallisten rahoitussuunnitelmien ja vastaavien välineiden kasvavaan määrään sekä GEF:n ja EU:n teknisen tuen välineen rahoitustukeen;
35. VAHVISTAA olevansa sitoutunut kehittämään vahvoja alliansseja kehitysmaiden kanssa biologisen monimuotoisuuden kansallisten rahoitussuunnitelmien täytäntöönpanon tukemiseksi, myös valmiuksien kehittämistoimien avulla;

Meri- ja rannikkoalueiden biodiversiteetti

36. MUISTUTTAA, että Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen päätöslauselmassa 78/69 vahvistetaan, että Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimus (UNCLOS) muodostaa oikeudellisen kehyksen, joka on otettava huomioon kaikessa toiminnassa valtamerellä ja merillä; PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE UNCLOSin mukaisen merten biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja kestävää käyttöä kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla koskevan sopimuksen (BBNJ-sopimus) ja KEHOTTAAT ratifioimaan sopimuksen ennen YK:n kolmatta valtamerikonferenssia, jotta se voisi tulla nopeasti voimaan ja toimisi keskeisenä tilaisuutena edistää meri- ja rannikkoalueiden biologiseen monimuotoisuuteen liittyvien Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen tavoitteiden nopeaa täytäntöönpanoa; KOROSTAA biodiversiteetisopimuksen ja BBNJ-sopimuksen tulevan yhteistyön merkitystä Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen tehokkaan täytäntöönpanon tukemisessa, erityisesti sen tavoitteen 3 osalta;
37. KOROSTAA, että on tärkeää hyväksyä tarkistetut toimintaedellytykset ekologisesti ja biologisesti merkittävien merialueiden (EBSA) kuvausten muuttamiseksi ja uusien alueiden kuvauksen laatimiseksi, jotta jatkossakin voidaan varmistaa EBSA-prosessin antama arvokas tieteellinen panos Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen ja BBNJ-sopimuksen täytäntöönpanoon; KOROSTAA, että EBSA-prosessin tuloksissa olisi kunnioitettava kaikilta osin rannikkovaltioiden täysivaltaisuutta, täysivaltaisia oikeuksia ja lainkäyttövaltaa UNCLOSin mukaisesti;
38. PAINOTTAAT LISÄKSI, että on tärkeää jatkaa meri- ja rannikkoalueiden sekä saaristoalueiden biologista monimuotoisuutta koskeviin työohjelmiin liittyviä toimia, mukaan lukien ensisijaisten ja erityisesti nykyiseen koralliriuttojen laajamittaiseen haalistumiseen liittyvien toimien täytäntöönpanon nopeuttaminen, ja saattaa päätökseen Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen täytäntöönpanoon liittyvien puutteiden ja erityistä huomiota vaativien alojen tunnistaminen;

Muut COP16-kokoukseen liittyvät asiat

39. PERÄÄNKUULUTTAAT lisäksi merkityksellisiä tuloksia muista COP 16-kokouksen keskeisistä temaattisista kysymyksistä, kuten biologisesta monimuotoisuudesta ja terveydestä sekä biodiversiteettiä ja terveyttä koskevan maailmanlaajuisen toimintasuunnitelman hyväksymisestä yhteinen terveys -lähestymistavan mukaisesti, biologisesta monimuotoisuudesta ja ilmastonmuutoksesta, haitallisista vieraslajeista ja kasvien suojelusta;

Alkuperäiskansoihin ja paikallisyhteisöihin liittyvät kysymykset

40. TUNNUSTAA alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen tärkeän roolin ja panoksen biologisen monimuotoisuuden säilyttämisessä ja biodiversiteetin säilyttämisen ja kestävän käytön kannalta merkityksellisen perinteisen tietämyksen, innovaatioiden ja käytäntöjen suojelijoina; ON SITOUTUNUT tukemaan niiden oikeuksia, tietämystä ja käytäntöjä osallistavilla lähestymistavoilla kansainvälisten välineiden, kuten Yhdistyneiden kansakuntien alkuperäiskansojen oikeuksien julistuksen ja kansainvälisen ihmisoikeuslainsäädännön, mukaisesti;
41. KOROSTAA, että on ratkaisevan tärkeää pyrkiä 8 artiklan j alakohtaa ja siihen liittyviä määräyksiä koskevan uuden työohjelman hyväksymiseen ja löytää asianmukainen ratkaisu tulevia institutionaalisia järjestelyjä varten, jotta alkuperäiskansat ja paikallisyhteisöt voivat osallistua täysimääräisesti ja tehokkaasti biodiversiteettisopimuksen prosesseihin; ja KANNATTAA sellaisen uuden pysyvän elimen perustamista, joka ottaa huomioon asian poliittisen merkityksellisyyden ja jatkuvuuden tarpeen edellyttäen, että se on kustannustehokas ja vastaa tuloksellisesti ja tehokkaasti havaittuihin tarpeisiin;
42. TOISTAA kannattavansa alkuperäiskansojen oikeuksia koskevaa YK:n julistusta (YK:n yleiskokouksen päätöslauselma 61/295) ja siinä vahvistettujen tavoitteiden saavuttamista;
43. PANEE MERKILLE, että alkuperäiskansojen pysyvän foorumin suosituksia käsitellään COP 16-kokouksessa; korostaa, että kun keskustellaan terminologiasta, jota tällä hetkellä käytetään biodiversiteettisopimuksen yhteydessä COP:n päätöksen XII/12 mukaisesti, sitä olisi tarkasteltava uudelleen alkuperäiskansoja ja paikallisyhteisöjä kuullen säilyttäen samalla yleissopimuksen koskemattomuus ja tavoitteet sekä heikentämättä tai lakkauttamatta oikeuksia, joita alkuperäiskansoilla ja paikallisyhteisöillä on tai saattaa tulevaisuudessa olla;

Kestävä kiertotalous

44. TOTEAA, että biotalous on erittäin riippuvainen terveistä ja vahvoista ekosysteemeistä ja että biotalouden ja biologisen monimuotoisuuden välistä synergiaa olisi edistettävä kestävän ja kiertoon perustuvan biotalouden kehittämisessä ja käyttöönotossa;

Synteettinen biologia

45. VAHVISTAA OLEVANSA sitoutunut COP:n päätökseen 14/19, joka koskee tarvetta tarkastella, seurata ja arvioida laajasti ja säännöllisesti synteettistä biologiaa koskevaa viimeisintä teknologista kehitystä, ON TYYTYVÄINEN prosessin tuloksiin ja KANNATTAA työn tehokasta jatkamista aiempien kokemusten pohjalta keskittyen mahdollisiin yleissopimuksen kolmen tavoitteen kannalta myönteisiin ja kielteisiin vaikutuksiin, mieluiten monialaisen teknisen ad hoc -asiantuntijaryhmän avulla, ja TOTEAA myös, että toimissa on edistettävä valmiuksien luomista ja kehittämistä, teknologian saatavuutta ja siirtoa yhteisesti sovituin ehdoin sekä tietämyksen jakamista synteettisen biologian alalla;

II LUKU – CARTAGENAN BIOTURVALLISUUSPÖYTÄKIRJA

46. TUNNUSTAA Cartagena bioturvallisuuspöytäkirjan sekä korjaamisvastuuta koskevan Nagoya-Kuala Lumpurin lisäpöytäkirjan tärkeän roolin Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehityksen asiaankuuluvien tavoitteiden saavuttamisessa, KOROSTAA, että pöytäkirja on pantava täysimääräisesti täytäntöön vahvistamalla kansallisia bioturvallisuuskehyksiä, ottamalla käyttöön vankkoja tieteseen perustuvia riskinarviointi- ja riskinhallintamenettelyjä, tehostamalla valmiuksien kehittämistä ja teknistä tukea bioturvallisuuden tiedonvälitysjärjestelmän avulla tietojen jakamiseksi sekä edistämällä yleistä tietoisuutta ja sidosryhmien osallistumista;
47. TOISTAA, että kyky havaita ja tunnistaa eläviä muunnettuja organismeja on tärkeä tekijä Cartagena bioturvallisuuspöytäkirjan täytäntöönpanossa, ja KANNUSTAA osapuolia jakamaan viitejulkaisuja, havaitsemismenetelmiä ja koulutusmateriaaleja bioturvallisuuden tiedonvälitysjärjestelmässä;
48. PANEE MERKILLE suositukset ja huolenaiheet, joita Cartagena bioturvallisuuspöytäkirjan mukaisen valvontakomitean jäsenet esittivät 19. kokouksensa raportissa, ja TOTEAA, että niitä on tarkasteltava edelleen;
49. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI riskinarviointia ja riskinhallintaa käsittelevän teknisen ad hoc - asiantuntijaryhmän työhön, joka koskee vapaaehtoista lisäohjeaineistoa geeniajuritekniikalla muokattujen elävien muunnettujen organismien tapauskohtaisen riskinarvioinnin tueksi; ja KOROSTAA sen käytön merkitystä ja sen sovellettavuuden ja hyödyllisyyden arviointia;

50. TOISTAA, että ympäristöä ja kehitystä koskevan Rion julistuksen periaatteeseen 15 sisältyvä ennalta varautuva lähestymistapa ja tieteeseen perustuva ympäristöriskien arviointi on tärkeää eläviin muunnettuihin organismeihin liittyvissä päätöksissä, VAHVISTAA tukevansa jäsennellyä ja osapuolijohtoista prosessia riskinarviointiin liittyvien perusteltujen erityiskysymysten tunnistamiseksi ja priorisoimiseksi, ja KOROSTAA tarvetta kehittää lisää näiden yksilöityjen erityiskysymysten riskinarviointia koskevia vapaaehtoisia ohjeaineistoja;

III LUKU – GEENIVAROJEN SAATAVUUTTA SEKÄ NIIDEN KÄYTÖSTÄ SAATAVIEN HYÖTYJEN JAKOA KOSKEVA NAGOYAN PÖYTÄKIRJA

51. KOROSTAA, että on tärkeää panna Nagoyan pöytäkirja täysimääräisesti täytäntöön Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen tavoitteiden saavuttamiseksi ja erityisesti sen varmistamiseksi, että geenivarojen käytöstä saatavat hyödyt jaetaan oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti, mikä edistää biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja kestävää käyttöä;
52. PAINOTTAA, että kaikkien osapuolten on vahvistettava oikeudellisia, hallinnollisia ja poliittisia toimenpiteitään, joilla helpotetaan geenivarojen saatavuutta sekä varmistetaan, että niiden käytöstä saatavat hyödyt jaetaan oikeudenmukaisella ja tasapuolisella tavalla Nagoyan pöytäkirjan määräysten mukaisesti;
53. KOROSTAA, että on tärkeää lisätä tietoisuutta ja kehittää sidosryhmien, kuten alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen sekä naisten ja nuorten, tietoisuutta Nagoyan pöytäkirjan mukaisista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan, ja on SITOUTUNUT hyväksymään Nagoyan pöytäkirjan mukaisen valmiuksien luomista ja kehittämistä koskevan toimintasuunnitelman.